

DUURZAME EVENEMENTEN: VAN WADEN DOOR PLASTIC NAAR RECYCLEBARE BEKERS

TEKST MARTIJN KREGTING **BEELD** GEMEENTE AMSTERDAM

Circulaire of duurzame evenementen zijn nog geen gemeengoed, maar ook geen uitzondering meer. Amsterdam probeert als eerste gemeente in Nederland met speciale duurzaamheidscriteria grotere evenementen de goede kant uit te helpen. Initiatieven zoals de Plastic Promise en Green Deal Afvalvrije Festivals tonen dat samenwerking in verduurzaming kansen biedt. Want hoe complex verduurzaming van festivals ook klinkt, dat hoeft het niet altijd te zijn.

De Nederlandse evenementenbranche telt zo'n 700 festivals met 21 miljoen bezoekers per jaar. Dat levert veel afval op – zo'n 2,3 kilo per bezoeker. Festivals hebben met een aantal afvalstromen te maken, zoals: etensresten, sigarettenpeuken, flyers, poncho's, zwerfafval, campingspullen en plastic. Er zijn dus ook veel mogelijkheden om fors bij te dragen aan minder milieubelasting. Door bijvoorbeeld afval beter te scheiden – zowel front als back stage – is het beter recyclebaar en is het bijvoorbeeld mogelijk gft-afval te composteren. Bij beperking van cateringafval

biedt het gebruik van hardcup-bekers mogelijkheden.

Hoewel er al initiatieven zijn op het gebied van verduurzaming en een aantal koplopers, blijft het volgens Laura van de Voort van Green Events lastig om dit concept goed op te pakken. Green Events is zo'n vijf jaar geleden door Van de Voort en Paul Schurink opgericht als adviesplatform voor verduurzaming van evenementen. Ervarensdeskundige Van de Voort kwam zelf ook regelmatig in aanraking met drempels voor verduurzaming van evenementen – vooral gebrek aan kennis. Reden om met Green Events

de focus te leggen op samenwerking en kennis delen. Hoewel verduurzaming al langer een trend is, ziet Van de Voort de afgelopen tijd een versnelling. "Vanuit diverse rollen ben ik al tien jaar met verduurzaming bezig. Ik denk dat er het afgelopen halfjaar meer gebeurd is dan in de 9,5 jaar er voor."

INTRINSIEKE AANLEIDING

Volgens Van de Voort is er ook steeds vaker sprake van een intrinsieke aanleiding voor organisatoren om events te verduurzamen. Nieuw beleid vanuit de EU, of waar de gemeente Amsterdam nu in Nederland voorloper in is, ziet zij

vooral als een extrinsieke reden (omdat het moet). "Bezoekers vinden het steeds vaker normaal dat duurzaamheid hoort bij een evenement. Jaren geleden hoorde de waden door plastic bekertjes er een beetje bij. Nu staat een schoon event juist voor kwaliteit."

Dat ziet ook Emiel de Booij, Regisseur Evenementen, Afdeling Gebied en Gebruik, Gemeente Amsterdam. "Tien jaar geleden stond je na afloop van een festival of ander evenement vaak tot de enkels in plastic bekertjes en ander afval. Niemand vond dat gek. Nu zie je dit vrijwel nergens meer, behalve misschien tijdens een Koningsdag of wanneer mensen zelf eten en drinken mogen meemenen."

Die verandering ligt deels bij de gemeente zelf, in de voorwaarden die zij tegenwoordig stelt voor evenementen. Organiserende partijen hebben echter een grotere rol, benadrukt De Booij. "Enkele jaren terug ging de toenmalig wethouder verantwoordelijk voor duurzaamheid in overleg met eventorganisaties over duurzaamheidsbeleid. Toen bleek dat hun voornemens en actieplannen al verregaander waren dan wat de gemeente voor ogen had."

De gemeente heeft toen wel besloten om duurzaamheid bij evenementen tot uitgangspunt te nemen. In principe moet elke event dat een vergunning aanvraagt, tegenwoordig dan ook aan een aantal voorwaarden voldoen op gebieden zoals afvalverwerking, hergebruik en energie. De komende jaren worden de voorwaarden stapsgewijs aangescherpt. Zaken zoals energieverbruik, water, mobiliteit (OV in plaats van auto's stimuleren) en afval, maar ook om nulmetingen bij terugkerende events. Zo kan de voortgang

van verduurzaming gemeten worden. Amsterdam heeft nu als eerste Nederlandse gemeente duurzaamheidsvoorwaarden ingevoerd voor festivals. Dat begon in 2018. In 2020 streeft Amsterdam er naar alleen nog duurzame evenementen te laten plaatsvinden in de stad (vastgelegd in het beleidskader 'Uitgangspunten voor een nieuw evenementenbeleid'). Dit betekent dat in 2020 alle grote (meer dan 2000 bezoekers) Amsterdamse evenementen aan door de gemeente Amsterdam gestelde, criteria op het gebied van organisatie, energie, water, afval en mobiliteit moeten voldoen om voor een evenementenvergunning in aanmerking te komen.

MIDDENMOOT ZOEKT HULP

Hier gaat het om de grotere festivals. Green Events richt zich echter meer op de grote middenmoot van eventorganisaties. De koplopers weten elkaar vaak wel te vinden. "Die middenmoot heeft juist hulp nodig. Zelf zocht ik als organisator ook veel naar tips en adviezen, simpele instrumenten om een evenement duurzamer te maken. Dat kan soms complex zijn. Door laagdrempelig advies, mogelijkheden voor kennisdelen of online toolkits, of door partijen bij elkaar te brengen, helpen we organisatoren op gang."

Complexiteit, daar kunnen platforms zoals Green Events veel in betekenen. Een andere drempel, die van de kosten, is minder eenvoudig. Van de Voort: "Onder de streep zijn maatregelen voor verduurzaming vaak toch nog duurder dan wanneer je niets doet. Op langere termijn zal het ook geld opleveren, maar eerst moet er in geïnvesteerd worden. Door samen met eventorganisaties te kijken naar mogelijkheden voor besparing – bijvoor-

beeld energie – proberen we hen indirect te helpen om circulariteit te bekostigen."

Eigenlijk vindt De Booij de vaak gebruikte term circulaire events niet helemaal correct. "We mikken op zo veel mogelijk duurzaamheid. Circulair betekent in feite dat alles 100 procent hergebruikt wordt en in principe zonder dat het ergens anders heen vervoerd wordt. Dat is vrijwel onmogelijk."

Het gaat dus vooral om het terugdringen van afval en energieverbruik en daarin worden steeds meer slagen gemaakt. Zo worden er vaak geen tasjes met eten en informatie meer uitgedeeld aan het begin van een wandeltocht, maar wordt onderweg eten en drinken uitgedeeld. Een ander veel voorkomende maatregel is het invoeren van statiegeldbekers, waarbij bewustwording over duurzaamheid gekoppeld wordt aan de portemonnee. "Wanneer je 2,50 euro moet betalen voor een hervulbare beker, dan ga je die niet zo snel weggooien."

ROL GEMEENTE: REGELGEVEND, FACILITEREN

De rol van een gemeente is in eerste instantie regelgevend en faciliterend, stelt De Booij. Onder regulering vallen bijvoorbeeld de voorwaarden voor een vergunning. Dat kan het beperken van afval zijn, maar ook richtlijnen voor communicatie: het naar bezoekers toe uitspreken van duurzame doelstellingen. Of het digitaal verstrekken van toegangskarten. Zeker voor grotere evenementen zijn er vrij strenge voorwaarden.

"Maar waar een grotere organisatie de kosten voor verduurzaming vaak nog wel kan opvangen via een iets duurder kaartje, is het voor kleinere evenementen veel lastiger om de kosten voor een ↪

TIPS, ADVIES EN VOORBEELDEN

Waar kunt u onder meer terecht voor tips, met vragen, voor advies/begeleiding?

- * Green Events, www.greenevents.nl (met ook toolkit afvalvrije festivals)
- * Stimular (www.stimular.nl/verduurzamen_festivals)
- * Aanpak zwerfafval, via Kenniswijzer Zwerfafval (<https://kenniswijzerzwerfafval.nl/document/kennisoverzicht-schone-evenementen>).
- * Voorbeelden van festivals die zich met duurzaamheid bezighouden
<https://thelivingvillagefestival.org>
<https://www.madnesfestival.nl/>
<https://www.surfanafestival.com/>

duurzamer organisatie op te vangen. Daar faciliteren wij ook, bijvoorbeeld met adviezen, het samenbrengen met andere organisaties die hier al verder in zijn. Vaak kost met ons meer tijd om al deze kleine events te begeleiden dan de grotere.”

Gemeenten kunnen meerdere rollen spelen op het gebied van verduurzaming van evenementen, vult Van de Voort aan. Allereerst is daar inderdaad regelgeving zoals waar de gemeente Amsterdam nu en de komende jaren mee bezig gaat. Daarnaast kunnen gemeenten volgens Van de Voort events gebruiken als platform om naar inwoners of bezoekers te communiceren welk belang zij aan verduurzaming hechten. Die boodschap is vaak moeilijk over te brengen. “Een evenement kan bij uitstek een middel zijn om die boodschap over te brengen. Daar kan en gemeente goed in samenwerken met een eventorganisatie, bijvoorbeeld op het gebied van afvalscheiding.”

Volgens Van de Voort is het ook belangrijk dat gemeenten, net zoals eventorganisaties, kennis delen en samenwerken. Amsterdam is de eerste die met nieuw beleid komt op het gebied van duurzame evenementen. Maar veel andere gemeenten werken ook aan een actieve rol hierin, zoals Haarlem en Utrecht. “Natuurlijk moet je dergelijk beleid niet één op één kopiëren. Elke gemeente is weer anders. Maar je kunt veel leren van ervaringen van koplopers. Die kunnen op hun beurt ook weer hun beleid verbeteren op basis van ervaringen van andere gemeenten.”

De Booi benadrukt dat de gemeente Amsterdam regelmatig overlegt met ambtenaren van andere gemeenten over hun rol bij het stimuleren van duurzame evenementen, zoals Rotterdam, Den Haag en Leiden. “We kunnen veel van elkaar leren en elkaar helpen. Amsterdam heeft veel kennis in huis, maar we kunnen ook leren van de ervaring van andere gemeenten.” ↔

DUURZAAMHEIDSINITIATIEVEN

Laura van de Voort had recent nog een ‘wauw’-ervaring qua duurzame initiatieven. “Op 17 oktober heeft een groep initiatiefnemers – zoals de gemeente Amsterdam, het Amsterdam Dance Event en een reeks bedrijven – de Plastic Promise gelanceerd. Een driejarig project waarbij alle partijen beloven minimaal 50 procent van gebruikte producten te vervangen door duurzame of goed recyclebare varianten. Daar kreeg ik toch wel kippenvel van. Zo laten we zien dat samenwerking echt verandering teweeg kan brengen.” Andere partijen kunnen zich gedurende de looptijd nog aansluiten, benadrukt Van de Voort. www.plasticpromise.nl/

ENKELE ANDERE INITIATIEVEN:

www.greendeals.nl/green-deals/afvalvrije-festivals
www.amsterdam-dance-event.nl/ade-green/

BWT BV
 Havervelden 8
 NL-5281 PT Boxtel
 The Netherlands
 Tel: +31 (0) 411 67 77 88
 Fax: +31 (0) 847 46 31 64
info@bwt-weegtechnik.nl
www.bwt-weegtechnik.nl

